

Валив комунікаційно-інформаційних технологій на ефективність управління навчальним закладом

Оксана Галик

Кафедра психології, педагогіки і соціального управління,
Національний університет "Львівська політехніка",
УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12, E-mail: sjnj05@i.ua

Abstract – The article deals with topical issues of modernity, which emerged with the development of society – the computerization of education. Attention is concentrated on the impact of computerization on the efficiency in secondary schools. In article describes the main functions of the head of the institution and the role of computer in management. For example, submitted a variety of software products used for designing by means of computer technology to improve the management of the institution. Submitted benefits of computer technology leader management activities and their consequences, as well as basic aspects of solving the problems that arising under the influence of need for weal information society. In article analyzed two concepts of effective management of social and educational system which explained the importance of the introduction of computer technology in the field of educational administration.

Ключові слова – інформаційне суспільство, комп'ютеризація, комп'ютерні технології, ефективність управління, управлінська діяльність.

Однією з інтерпретацій сучасного стану пост-модерного суспільства є інформаційне суспільство. Це суспільство визначається соціологом Д. Беллом [] як принципово новою формою суспільного ладу, в якому головну роль відіграють інформація та знання.

Інформаційне суспільство — це таке суспільство, в якому виробництво і споживання інформації є найважливішим видом діяльності та управління, а інформація та комунікаційно-інформаційні технології визнаються найзначнішим ресурсом.

Внаслідок цих змін в сфері управління середнім навчальним закладом на сьогодні важливим та необхідним є застосування комп'ютерних технологій.

У рамках управління навчальним закладом керівник реалізує наступні функції:

1. Організаційно-координуючу:

- забезпечення зв'язку школи з зовнішнім середовищем;
- встановлення контактів, надання допомоги у вихованні та управлінні;
- проведення консультацій, бесід.

2. Комунікативну:

- регулювання міжособистісних відносин;
- встановлення взаємодії між педагогічними працівниками і учнями та ін

3. Контрольну:

- контроль навчального процесу;
- контроль за роботою педагогічного колективу [1, с. 42-47].

У зв'язку з виконанням великого об'єму завдань відповідно встановлених вимог, робота керівника

поліфункціональна та часозатратна. Та з впровадженням комп'ютерних технологій ефективність та якість виконання управлінських завдань значно змінилась, оскільки полегшує роботу керівника навчальним закладом.

Для управління з допомогою комп'ютерних технологій використовуються:

1. Мови програмування – з їх допомогою розроблено програмні продукти, але їх застосування є складним для викладача.

2. Готові програмні продукти (навчальні програми, плани тощо).

3. Велику допомогу при підготовці та проведенні занять надає пакет Microsoft Office, який включає в себе крім відомого всім текстового процесора Word ще і СУБД Access, електронні таблиці Excel і презентації Power Point [6, с. 7-30].

У сучасному суспільстві можливості комп'ютерних технологій суттєво замінюють клопітку роботу з метою удосконалення виробничого процесу та результату виконаної роботи.

Застосування комп'ютерних технологій в управлінській діяльності керівника має свої переваги:

1) індивідуалізація створення електронних продуктів;

2) інтенсифікація роботи;

3) зростання обсягу виконаних завдань;

4) розширення інформаційних потоків при використанні Internet;

5) інтегрування роботи з комп'ютером дозволяє керівнику перекласти частину своєї роботи на ПК, при цьому зробивши більший об'єм роботи;

6) освоєння сучасних інформаційних технологій [2, с. 9-19].

І основними завданнями для організації навчального процесу з допомогою комп'ютерних технологій є покращення ефективності управління, а саме: методів та технологій навчання, ведення бухгалтерського обліку, розробки планів навантажень викладачів та розкладу занять, швидке інформування педагогічного колективу, учнів та їхніх батьків в разі потреби, вищі інстанції освітньої системи, забезпечення дистанційної освіти в системі підвищення кваліфікації вчителів..

Введення сучасних інформаційних технологій в управлінську діяльність в освітніх установах сприяє її демократизації і гуманізації.

Демократизація забезпечується тим, що інформація стає голосною, доступною великому колу учасників процесу управління. Аналіз і осмислення одержуваної інформації набувають справді колективний характер, відбувається часткова децентралізація керівництва за рахунок того, що частина повноважень при такому широкому доступі до необхідної інформації можна передати від директора і його заступників керівникам предметних і методичних комісій, тимчасових груп і колективів.

Гуманізація управління виявляється і в усьому тому, що демократизує керівництво, і в тому, що відомості про кожного працівника стають більш

достовірними, об'єктивними та повними. Це дозволяє правильніше, з урахуванням індивідуальних особливостей кожного члена колективу, приймати необхідні рішення про заохочення, просування працівника або, навпаки, про попередження або усунення проблем і труднощів. Інформаційні технології дозволяють виявити ступінь задоволеності працівника своєю діяльністю та можливостями, які надані йому для здійснення педагогічних функцій. Такі дані допомагають керівникам оперативно створювати в освітній установі більш сприятливі матеріальні та психологічні умови [3].

Ці ознаки розкривають позитивну характеристику комп'ютеризації в навчальних закладах, які відповідають як політичним настроям країни, так і потребам покращення та полегшення діяльності керуючому персоналу.

Проблема інформатизації управління навчальним закладом є багаторівневою, складною та інтегрованою.

Основними аспектами її розв'язання є:

- педагогічний – розгляд умов, шляхів, засобів, методів і технологій інформатизації, що відповідає поставленій суспільній меті;
- економічний – відображення економічних умов впровадження інформаційно-комунікаційних технологій;
- юридичний – закріплення певним законодавством (державними актами, нормативними документами) правил, норм, стандартів і вимог щодо використання сучасних апаратних і програмних засобів;
- культурологічний – визначення рівнів інформаційної культури в суспільстві та інше [4].

Розглядаючи вплив комп'ютеризації, зосередимо увагу на таких сучасних концепціях як концепція ефективності управління на основі досягнення "балансу інтересів" та системна концепція ефективності управління, які підкреслюють важливість комп'ютеризації освіти, а саме її використання для задоволення інтересів учасників управління навчальним закладом та чинники впливу на необхідність підпорядковуватись вимогам XXI століття.

Концепція ефективності управління на основі досягнення "балансу інтересів" – це концепція, згідно якої діяльність організації спрямована на задоволення очікувань, сподівань і потреб (інтересів) усіх індивідуумів та груп, що взаємодіють в організації та з організацією.

Ефективність управління характеризує ступінь досягнення балансу інтересів усіх зацікавлених у діяльності організації індивідуумів і груп. Ця концепція акцентує увагу на відносній важливості різних групових та індивідуальних інтересів в організації [5].

Роль комп'ютеризації в межах цієї концепції відображається як сприяння задоволенню потреб об'єктів управління керівником навчального закладу. До потреб, які задовольняються в організації з використанням комп'ютерної технології, належать: інформування, комунікації між учасниками соціально-педагогічної системи, скорочення часу роботи з документальним обсягом навчального закладу, можливості подачі більшої кількості навчального матеріалу у вигляді електронного ресурсу та інше.

Системна концепція ефективності управління – це концепція, згідно якої на результати діяльності організації впливають як внутрішні чинники, так і чинники зовнішнього середовища, а ефективність управління характеризує ступінь адаптації організації до зовнішнього середовища. Така концепція найбільш повно охоплює різні аспекти діяльності навчального закладу за умови виділення критеріальних об'єктів [5].

Оскільки середній навчальний заклад є складовою більших систем, які визначають свої норми і під які суспільство змушене адаптуватись всі нижчі ланки, навчальний заклад є об'єктом управління вищих ланок цієї ієрархії. Комп'ютеризація, в свою чергу, є невід'ємною складовою інформатизації суспільства, сучасного інноваційного розвитку, і люди, прагнучи йти в ногу з часом, повинні користуватись всіма благами цього розвитку для успішної соціальної мобільності в своєму житті.

Тож вплив КІТ ефективність управління навчальним закладом є невід'ємно важливою частиною розвитку суспільства, яке вимагає все нових рішень в управлінському процесі, все досконаліших технологій для виконання необхідних завдань, внаслідок чого мінімізувати неточності та помилки в управлінській діяльності.

References

- [1] D. Derlou , " Key Management Decisions. Tools and techniques of the executive decision-maker " , Naukova Dumka, 170 p. , Kyiv , 2000.
- [2] N.B.Baltsyuk, M.M. Bunyaev, V.L. Matrosov "Some possibilities of using computer technology in the learning process", 320 p., Moscow, 2005.
- [3] V.S.Belokopytov "Computer in the management of educational institutions" <http://tmb.org.ua/new/index.php/i-i-4-/179-2012-11-26-09-48-02.html> (10.10.2013)
- [4] " Using information technology in educational management " , http://ito.vspu.net/SAIT/inst_kaf/kafedru/matem_fizuka_tex_osv/www/magistratura/P_Robota/GadzurG/IT%20v%20ypravlinni%20osvitoy/Lekcia%2011_IT%20v%20ypravlinni%20osvitou.htm (09.10.2013)
- [5] F.I.Hmil " Basis of management " , Akademydav, 608 p. , Kyiv , 2005.
- [6] A.H.Heyn " Informatics", Education, 255 p., Moscow, 2003.